

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Naartusunik ilummoornermut akiuussutissiarneq pillugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfipiup ilitsersuussiaa nr. 7/2023

Peqqinnissakkut sullisisunut, naartusunik ilummoornermut akiuussutissiisusanut tamanut
Saqqumiunneqartoq: 9. 10. 2023

Imarisai

Ilitsersummi siunertaasoq	2
Naartusunik ilummoornermut akiuussutissiinermut tunuliaqutaasoq.....	2
Naartusunik ilummoornermut akiusuutissiinermi siunertaasoq.....	2
Ilitsersummi matumani kikkut pineqarpat.....	2
Qullersat akisussaaffiat.....	2
Juumuup, nakorsap imal. Peqqinnissakkut sullisisup allap akisussaaffia	2
Piffissap naartusut ilummoornermut akiuussitissineqarfissaat.....	3
Ilummoornermut akiussutissineq.....	3
Kingunerluutit.....	4
Kingorna meeqqap akiuussutissinneqarnissaa	4
Allattugaatinut nalunaarsuineq.....	4
Najoqquutarisat naapertuuttut	4
Atuutilerfia	4

Ilitsersummi siunertaasoq

Ilitsersut naartusunik ilummoornermut akiuussutissiisarneq pillugu maleruagassat suunerannik suullu piumasaqaataanerannik paasissutissiillunilu erseqissaassaaq.

Naartusunik ilummoornermut akiuussutissiinermut tunuliaqutaasoq

Ilummoorneq tuniluutiasoq, peruluutaasinnaasoq meeraaqqanilu- pingaartumik suli pingasunik qaammateqalersimannngitsuni, taamaalillutilu suli ilummoornermut akiuussutissinneqanngitsuni- inuunermut navianartorsiorititsisinnaasoq. Meeqqat suli qiteqqutinngitsut ilummuulersut (pertussis), amerlanersaat napparsimmavimmut unitsinneqartariaqassapput, qujanartumilli peruluutaasunik kingunerluuteqartarneq qaqtigoorpoq toqusqartarneralu suli qaqtigoornerulluni.

Naartusunik ilummoornermut akiuussutissiinermi siunertaasoq

Ilummoornermut akiuussutissinneqarneq anaanamut meeqqamullu isumannaatsuuvoq naalungiarsuullu qaammataani siullerni ilummoornermut illersuutaalluni. Ilummoornermut akiuussutissiineq, naartusup naartuminut ingerlateqqitassaanik, annertuumik akiuussutissiorissaanik kulakkeerivoq. Taamaammat naartunerup pingasunut avinnerisa aappaanni pingajuannilu ilummoornermut akiuussutissinneqartarnissaat, Nunatsinni Nakorsaneqarfimmit innersuussutaavoq.

Ilitsersummi matumani kikkut pineqarpat

Ilitsersummi pineqartut tassaapput juumuut, nakorsat peqqinnissakkullu sullisisut allat, naartusunik ilummoornermut akiuussutissiisussat tamarmik.

Qullersat akisussaaffiat

Ilummoornermut akiuussutissap naartusunut tamanut neqeroorutigineqarnissaa, akiuussutissiinermilu inatsisit maleruagassallu eqquutsinneqarnissaat, Peqqinnissaqarfimmi qullersat akisussaaffigaat.

Taanna makkunanga imaqarloq:

- Akiuussitissinerup nakorsamit pingarnertut akisussaaffigineqarnissaa.
- Sulisut ilummoornermut akiuussutissiisussat ilinniartinneqarsimanissaat ilitsersuutillu matuma imarisaanik ilisimanninnissaat malinninnissaallu.
- Akiuussutissiinissami najoqqutassamik, akisussaaffinnut suliakkiinermilu toqqammavissanut tunngasunik maleruagassiortoqarnissaa.
- Ilummoornermut akiuussutissiinissamut, ilitsersummut matumunnga tunngatillugu pisarialinnik naapertuuttunik malittarisassiortoqarsimanissaa.

Juumuup, nakorsap imal. peqqinnissakkut sullisisup allap akisussaaffia

Nakorsaq, Kalaallit Nunaanni nakorsaqarneq pillugu inatsit naapertorlugu namminersorluni nakorsatut sulisinnaatitaasoq allaluunniit nakorsap akisussaaffisaanik suliakkigaq (ilinniagaqassuseq tunngavigalugu peqqinnissakkut sullisisinnaasutut suliakkigaq) akisussaasuussaaq. Akiuussutissinneqartussaanngitsut pillugit nalorninermi kingunerluutillu tassanngaannaq takkuttut iliuuseqarfinginissaannut, juumuut imal. peqqinnissakkut sullisisut allat saaffigisinnaasat kinaasoq, tamatigut qularnaatsumik ilisimaneqassaaq.

Juumuup, nakorsap peqqinnissakkulluunniit sullisisup allap, naartusunik misissuisarnernik isumaginnittup, ilummoornermut akiuussutissaq pillugu pisarialimmik, kiisalu iluaqtitaaanik kingunerluutaasinnaasunillu, naartusumut paassisutissiinissaq akisussaaffigaa. Taamatuttaaq, nakorsaq juumoorlu imal. peqqinnissakkut sullissisoq alla naartusunik akiuussutissiisoq, kingunerluutaasinnaasut eqqumaffigisinnajumallugit, ilitsersuummik matuminnga malinninnissamut kiisalu akiuussutissaq (Boostrix imal. Triaxis) pillugu paasissutissiisummik naalisakkamik atuarnissamut pisussaaffeqarpoq.

Piffissaq naartusut ilummoornermut akiuussutissinneqarfissaat

Naartunerup pingasunut avinnerisa aappaanni imal. pingajuanni akiuussutissinneqartariaqarput. Pileraarutaasutut juumuumi misissortinnissamut atatillugu imal. peqqinnissakkut sullisisumi allami suliakkerneqarsimasumi, akiuussutissiinissaq pileraarusiorneqartariaqarpoq. Tamatuma saniatigut naartusoq akiuussutissinneqarniarluni, najukkami peqqinnissaqarfimmuit saaffiginnissinnaassaaq. Erniffissatut naatsorsuutigisaq sap. akunneranik ataatsimik sioqqullugu-tamatuma kingorna naatsorsuutigineqartutut inooraamut illersuutaasinnaanngimmat- ilummoornermut akiuussutissinneqarnissaq innersuussutaavoq.

Naartusunut najukkaminni pinnatik illoqarfimmi allami ernisussanut, erninissaq sap. ak. pingasunik sioqqullugu tikinniariarpata akiuussutissinneqarsimanersut paasiniarlugu malitseqarttsisoqartariaqarpoq. Akiuussutissinneqarsimanngippata ernivissaminnut tikinniariartut piaarnerpaamik akiuussutissinneqarnissamik neqeroorfigisariaqarput.

Marlulisussat/ amerlanerusunilluunniit ernisussat imal. naartusut allamik patsiseqartumik inortulisinnaasut, siusinnerusukkut - sap. ak. 16-issaat naammatillugu naartusuniit- akiuussutissiisoqarsinnaavoq.

Nappaammut akiuussutissat sapinngisamik annertunerpaat naartumut ingerlateqqinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, arnat naartunerit tamaasa ilummoornermut akiuussutissinneqartarnissat innersuussutaavoq.

Arnamut ilummoornermut akiuussutissinneqarnissaq sioqqullugu ilummoorsimanera upternarsineqartumut, akiuussutissinninneqarnissamut neqeroornissaq aamma innersuussutaavoq.

Illummoornermut akiuussutissiineq

Illummoornermut akiuussutissamut (Boostrix imal. Triaxis) akuupputtaaq toqquaarlummut (difteri) noqarnermullu (tetanus) illersuutit.

Akiuussutissaq ataasiarlugu assaqqup nukingagut kapuutigineqassaaq. Akiuussutissap assaqqup nukingata annerup (musculus deltoideus) issunersaata qeqqani kapuutigineqarnissaa innersuussutaavoq. Akiuussutissaq 0,5 ml.-iuvoq

Naartusunik ilummoornermut akiuussutissiineq, akiuussutissinerup naartusumut naartumullu isumannaanneranik takutitsisunik, ilisimatuussutsikkut annertuunik upternarsaatissaqarpoq. Tamatuma saniatigut, ilummoornermut illersuut ernereernermi qaammatini siullerni 40%-it 90 %-illu akornannilluni, nunani allani naartusunik ilummoornermut akiuussutissiineq annertuumik misilittagaqarfingineqarpoq.

Kingunerluutit

Ilummoornermut akiuussutissinneqarnermi kingunerluutaasartut nalinginnaanerpaat, annikitsumik sivikitsumillu atugaasartut, tassaapput niaqorlunneq, kapitiffiup ippinnarnera, appillernera, pullanner, iluaalliorneq kissarneqarnerlu. Navianaatilinnik kingunerluuteqarsinnaaneq annikeqaaq. Taama qisuariaeqartarneq, akiuussutissinneqareernerup kingorna nal. ak. 48-it iluanni pigajuppoq. Kingunerluutaasinnaasunut allanut tunngatillugu, Boostrix imal. Triaxis pillugit paassisutissat naalisakkat akuerisat innersunneqarput.

Kingorna meeqqap akiuussutissinneqarnissaa

Arnaa naartunermi ilummoornermut akiuussutissinneqaraluaq, meeqqanik akiuussutissiisarnermut najoqqtassaq naapertorlugu, meeraq aamma ilummoornermut akiuussutissinneqassaaq. Meeraq pingasunik qaammateqalerpat siullermik ilummoornermut akiuussutissinneqassaaq, tamatumalu kingorna tallimanik aqqaneq marlunnillu qaammateqalerpat ilummoornermut akiuussutissinneqassalluni. Meeraq ilummoornermut sapinngisamik pitsaanerpamik illersuutissaqarsinnaaqquillugu, piffissaq eqqorlugu akiuussutissinneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Allattugaatinut nalunaarsuineq

Peqqinnissakkut sullisisut, inatsit naapertorlugu pilersaarutaallutilu naammassisani tamanik taakkulu pillugit paassisutissiinernik, allattugaatinut nalunaarsuinissamut pisussaaffeqarput.

Allattugaatinut nalunaarsuinermi maleruagassat nalinginnaasut, peqqinnissakkut sullisinermi sulianik uppernarsaaneq pillugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfik ilitsersuusiaani, immikkut nassuiardeqarput.

Najoqqtarisat naapertuuttut

Naartusunik ilummoornermut akiuussutissiineq - Sundhedsstyrelsen

Atuutilerfia

Ilitsersuut atuutilerpoq 9. oktober 2023.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik/Landslægeembedet,

19. september 2023

Henrik L. Hansen / Louise L. Faber